

Kas per valandą nubėgs 19 kilometrų?

Dominykas GENEVIČIUS. Sekmadienį (rugsėjo 20 d.) 11 val. „Sūduvos“ stadione startuos „Sūduvos“ taurės 1 val. bėgimo varžybos. Jos tradiciškai rengiamos gegužę, bet dėl pandemijos šiemet nukeltos į rudenį.

„Tokio bėgimo tradicija Marijampolėje prasidėjo 1992 metais, kuomet dabar Žiežmariuose dirbantis Almiras Kavaliauskas „užvedė“ šį reikalą. Po to kartu stengiamės tradiciją tęsti ir tikimės, kad sulauksime jubiliejinio, 30-ojo bėgimo“, - pasakoja renginio organizatorius Vladas Komisaraitis.

28-ąją kartą vyksiančiose varžybose turėtų startuoti iki 150 dalyvių. Geriausią rezultatą yra pasiekęs Lietuvos ilgų nuotolių bėgikas Tomas Venckūnas, kuris 2005 metais per valandą nubėgo 18 kilometrų 679 metrus.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Pagal naujausią ekonominės raidos scenarijų apskaičiuavus pensijų indeksavimo koeficientą, senatvės bei netekto darbingumo

Dėl pensijų

pensijos 2021 m. galėtų augti 7,17 proc.

Tai reiškia, kad vidutinė senatvės pensija padidėtų nuo 377 eurų šiais metais iki 404 eurų kitąmet, o vidutinė senatvės pensija su būtinuoju stažu – nuo 399 iki 428 eurų.

Diena be automobilio ir autobuso bilietų

Raimonda KARNACKAITĖ, Aplinkos ministerija. Rugsėjo 16-ąją prasidėjo Europos judumo savaitė – tradicinė tarptautinė miestų kampanija, kuria siekiama skatinti diegti ir populiarinti „žaliąsias“ susisiekimo priemones, kvieisti gyventojus jomis naudotis ir atkreipti visuomenės dėmesį į neigiamą transporto poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai.

Kampanijai skirti renginiai baigsis rugsėjo 22-ąją, kuri skelbiama Diena be automobilio. Tą dieną visi raginami pamiršti savo automobilius, pasirinkti kitą, aplinkai draugišką susisiekimo būdą: eiti, važiuoti dviračiu, paspirtuku, riedučiais, viešuoju transportu ir panašiai.

Dalyvauti Europos judumo savaitės kampanijoje įsiregistravo 48 savivaldybės, o dešimtyje iš jų Dienos be automobilio proga gyventojai ir svečiai viešuoju transportu visą dieną galės važiuoti nemokamai: rugsėjo 22 d. bilietų nereikės pirkti ir Marijampolės viešojo transporto keleiviams.

R. Kučiauskas:

Vytautas ŽEMAITIS. Marijampolės dramos teatras buvo tarp pirmųjų kultūros įstaigų, po karantino atnaujinusių veiklą. Birželį jis du kartus kvietė į teatro direktoriaus Romualdo Kučiausko režisuotą premjerinį spektaklį „Čia jums ne arklidė“, liepą organizavo edukacinę stovyklą vaikams, rugsėjo 1-ąją pakvietė į lėlių spektaklį „Kačių kiemelio istorijos“...

„Teatras veikia, tačiau dabartinei savivaldybės valdžiai teatro jau nebėra“, - sako R. Kučiauskas ir rodo oficialioje savivaldybės svetainėje rugsėjo 4 dieną publikuotą tekstą „Pandemija kultūros Marijampolėje nesustabdė: vasarą vyko dar daugiau renginių nei pernai“. Apie teatrą rašinyje net neužsiminta.

Plačiau apie tai 3 psl.

„Partija mane išdavė“

Ponia Nijolė, arba mūsų kiemo močiutė

Vytautas ŽEMAITIS. „Mano pensija nesiekia keturių šimtų eurų – tiek gaunančių yra labai daug. Sprendžiant iš kandidatų į Seimą pažadų, po rinkimų gausime po tūkstantį eurų“, - šypsosi Nijolė Gruodienė. Aktyvi pensininkė (jai nepatinka žodis „senjora“) lankosi po karantino vėl vykstančiuose renginiuose. Tiesa, rečiau, nes nebėra nuolatinio palydovo - sutuoktinio Petro, kuris balandį iškeičia į amžinybę.

Visuose rinkimuose dalyvaujanti marijampolietė rinks Seimo narius ir spalio 11-ąją „Balsuoti privalo kiekvienas. Siūlau negadinti biuletenių, nes kažkas juos gali panaudoti savo tikslams“, - kalba ponja Nijolė. Ji prisimena atskleidusi tokį atvejį tarybiniais laikais, tiki, jog taip gali būti ir dabar.

Pašnekovė teigia, kad balsuojant jai svarbu kandidato padarumas, nėra reikšmės, kokiai partijai jis priklauso. Tačiau ji nebalsuoja už žmones, keičiančius partijas, jaunus kandidatus, kurie ponios Nijolės nuomone, save dažnai pervertina.

Moteris sako rinkimų apylinkėje užsidėsianti apsauginę kaukę, nes valdžia sukūrė tokias taisykles.

Plačiau apie tai 2 psl.

Atliekų konteineriai skirti ne krituoliams

Liucija BURBIENĖ. Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras (MAATC) nupirko ir perduos apskrities savivaldybių administracijoms 39 naujoviškas vaizdo stebėjimo kameras, kuriomis bus siekiama užfiksuoti atliekų tvarkymo pažeidimus. Už netinkamai rūšiuojamas atliekas arba jų išmetimą į tam neskirtus konteinerius pažeidėjai pirmą kartą gali būti įspėjami arba jiems skiriamos baudos nuo 30 iki 140 eurų, pažeidus taisykles pakartotinai, baudos didėja nuo 140 iki 600 eurų.

Rugsėjo pradžioje MAATC kontrolieriai Marijampolėje tikrino, kaip laikomasi taisyklių tvarkant žaliąsias atliekas. Medžiotojų, Saulės, Matulaičių, Senlaukės, Žaltyčio ir aplinkinėse gatvėse beveik kas antroje valdoje užfiksuota pažeidimų: į mišrių atliekų konteinerius primesta žaliųjų, obuolių krituolių, supuvusių slyvų ir kitų žaliųjų atliekų.

Jas privalu atskirti ir kompostuoti susidarymo vietoje. Tam MAATC gyventojams nemokamai išdalijo beveik 20 tūkstančių kompostavimo dėžių. Nedideli kiekiai smulkių žaliųjų atliekų priimami didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse, didesnius kiekius reikia išvežti į savivaldybės veikiančias žaliųjų atliekų kompostavimo aikšteles, kurios šias atliekas tvarkyti priima nemokamai.

„Sulaukiame nusiskundimų, kad iš atliekas surenkančių automobilių teka dvokiantys skysčiai, - sako MAATC direktorius Algirdas Bagušinskas. - To nebūtų, jei gyventojai atliekas tinkamai tvarkytų savo konteineriuose.“

Greit

rinkimai

Tiek besišypsančių veidų.

Ir ant stulpų, ant miesto sienų.

Tiek daug viltingų pažadų.

Artėja jau Rinkimų dienos.

Bus visko: darbo, pinigų,

Gerės gyvenimas senjorams.

Ir gydytis bus patogų,

Ir lemta išsipildyt norams.

Tų žadančių tikrai apstu,

Juk skaičius partijų didėja.

Programų siūlo įprastų,

Naujų tikslų taip pridėję.

Jei išsirinksimė vėl ne tą

Kalti tik mes – to nusipelnėm.

Seime bus jų, ne mūsų vieta.

Galėsime tik „graudentis švelniai“.

Gyvenimas toliau tekės

Sava vaga, kaip ir tekėjęs,

Negausi šios naujos riekės,

Juk tu esi tikrai rinkėjas...

Aldona MURAUŠKIENĖ

Vienintelė tokia pasaulyje

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija papildomai investuos į ugdymo skaitmeninimą, praktinį profesijos mokymą bei pedagogų, dėstytojų ir mokslininkų kvalifikaciją. Iš viso įgyvendinant Lietuvos ateities ekonomikos DNR planą į švietimo ir mokslo sritis bus investuota pusė milijardo eurų.

„Tikslas yra vienas – švietimo paslaugų kokybė, prieinamumas ir vienuodų galimybių visiems sukūrimas. Todėl numatytos gausios investicijos į mokyklų aprūpinimą skaitmeninėmis moderniomis mokymo priemonėmis ir turiniu“, - sako švietimo, mokslo ir sporto ministras Algirdas Monkevičius.

14 mln. eurų numatyti mokinių aprūpinimui skaitmeniniu turiniu, virtualiomis mokymosi platformomis, reikalinga technologine įranga, taip pat mokytojų skaitmeninėms kompetencijoms tobulinti. Savivaldybėms bus paskirstoma po 40 eurų kiekvienam mokiniui.

Kiekvienam mokiniui dar po 40 eurų

Kliūtys nepanaikintos

Aušra PILKIENĖ, Valstybės kontrolė. Trečdalis asmenų su negalia mūsų šalyje patiria skurdo riziką, ir šis rodiklis 10,7 proc. punkto didesnis nei bendras skurdo rizikos lygis (20,6 proc.), skelbia naujausi Statistikos departamento duomenys.

Atotrūkiui sumažinti svarbu suteikti asmenims individualią kompleksinę pagalbą ir pritaikyti aplinką, tačiau Valstybės kontrolės auditas „Asmenų su negalia socialinė integracija“ rodo, kad neįgaliesiems nepakankamai užtikrinamos galimybės gauti paslaugas pagal jų poreikius, dirbančių atviroje darbo rinkoje nedaugėja, trūksta viešųjų pastatų, transporto, interneto svetainių ir mobiliųjų programų pritaikymo. Tinkamų sąlygų sudarymas ir pagalbos teikimas tapo itin aktualus COVID-19 krizės laikotarpiu.

„Pernai atlikdami socialinės paramos auditą vertinome, ar socialinė parama užtikrina skurdžiai gyvenančių asmenų minimalius vartojimo poreikius ir skatina įsitraukti į darbo rinką. Šiais metais audito tikslas buvo įvertinti, ar asmenims su negalia sudarytos galimybės savarankiškai gyventi bendruomenėje, visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime ir integruotis į darbo rinką“, – sako Neringa Raglienė, Valstybės kontrolės departamento vyriausioji valstybinė auditorė.

Pernai Lietuvoje 8 proc. gyventojų turėjo negalią. Didžioji asmenų su negalia dalis buvo darbingo amžiaus (158 tūkst.), tačiau tik 29 proc. dirbo (paly-

ginimui, Estijoje 2018 m. – 40 proc.), ir šis skaičius per pastaruosius penkerius metus nepadidėjo. Kaip rodo audito rezultatai, dėl pagalbos įsidarbinant kiekvienais metais į Užimtumo tarnybą kreipiasi tik 7 proc. (11 tūkst.) darbingo amžiaus asmenų su negalia, ir jų įsitraukimas bei aktyvumas reikšmingai negerėja. Atviroje rinkoje dirbančių asmenų dalis per paskutinius metus sumažėjo iki 22,6 proc. (2018 m. jų buvo 24,5 proc.). Valstybės pagalba yra labiau orientuota į uždarą darbo rinką, 82 proc. lėšų, skirtų asmenų su negalia užimtumo rėmimui, iš 40 mln. eurų buvo skirta socialinėms įmonėms, kuriose dirbo 3 kartus mažiau asmenų nei atviroje darbo rinkoje.

Audito metu nustatyta, kad dalis asmenų su negalia negauna individualius poreikius atliepančių kompleksinių paslaugų, nes pagalbos poreikiai nustatomi skirtingose institucijose, veiksmų koordinavimas ir keitimasis informacija tarp jų nevyksta, nestebima, ar teikiama pagalba padeda gyventi savarankiškai. Audito metu atlikto atvejo tyrimo rezultatai rodo, kad tik 13 proc. asmenų, kuriems buvo nustatytas pagalbos poreikis, savivaldybėse gavo specialiąsias paslaugas. 35 proc. asmenų su negalia pagalbos nesikreipė ir savivaldybės neturėjo informacijos apie juos.

Savivaldybių pateikti duomenys rodo, kad daugiau nei pusė jų (32) neužtikrina, kad bent 30 proc. viešųjų pastatų, kuriuose teikiamos socialinės, švietimo, sveikatos ir kultūros paslaugos, būtų pritaikyti žmonėms su negalia. 34 savivaldybėse neįgaliesiems nebuvo pritaikyta nė viena viešojo transporto priemonė.

G. Skamaročius:

„Žmogus gyvena vaikuose, o Valstybė žmonėse. Manau, tai yra svarbiausia“

Gintaras Skamaročius, kandidatas į LR Seimo narius su savo mama Janina, žmona Vaida ir vaikais: Rugilė, Austėja, Mantu ir Medeina

Politinė reklama. Bus apmokėta iš Centro partijos-tautininkų rinkiminės sąskaitos. Užs. Nr. 017

Akivaizdi nauda

Rimantas ZAGREBAJEV, Valstybinė ligonių kasa (VLK). Lietuvos gyventojai pripažįsta ligų prevencijos programų, finansuojamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) lėšų, naudą ir gana aktyviai jomis naudojasi. Tą rodo naujausias šalies gyventojų informuotumo ir įsitraukimo į ligų prevencijos programas tyrimas, kurį atliko rinkos ir visuomenės tyrimų kompanija „Spinter tyrimai“.

Net 8 iš 10 Lietuvos gyventojų (arba 85 proc.) yra girdėję apie ligonių kasų finansuojamas prevencines programas, pusė apklaustųjų kurioje nors iš jų yra dalyvavę.

Geriausiai žinomos yra gimdos kaklelio (žino 66 proc. apklaustųjų) ir krūties (65 proc.) vėžio prevencinės programos. Po 61 proc. respondentų teigė girdėję apie priešinės liaukos (prostatos) vėžio bei širdies ir kraujagyslių ligų, 58 proc. – storosios žarnos vėžio prevencinę programą.

Apklaustųjų teigimu, pagrindinis

informacijos apie ligų prevencijos programas šaltinis – šeimos gydytojas ar kitas sveikatos priežiūros specialistas poliklinikoje ar šeimos centre. 57 proc. apie programas teigė išgirdę iš žiniasklaidos, 47 proc. – draugų, šeimos narių. 76 proc. prisipažino žinantys, kur kreiptis norint gauti paslaugas pagal prevencines programas.

Apklausa parodė, kad gyventojai pakankamai noriai ir patys dalyvauja minėtose programose. 26 proc. respondentų yra dalyvavusios gimdos kaklelio vėžio, 16 proc. apklaustųjų – širdies ir kraujagyslių, 14 proc. – krūties vėžio, 11 proc. – priešinės liaukos (prostatos) vėžio, 10 proc. – storosios žarnos vėžio prevencinėje programoje. 76 proc. gavusių kvietimą pasitikrinti pagal kurią nors prevencinę programą pasinaudojo šiuo kvietimu. Du trečdaliai (66 proc.) pasitikrinusiųjų liko visiškai patenkinti suteiktų paslaugų kokybe, 34 proc. – labiau patenkinti.

Tyrimas atskleidė, kad 81 proc. apklaustųjų norėtų dalyvauti širdies ir kraujagyslių ligų programoje, 80

proc. – programose, skirtose ankstyvam vėžio (gimdos kaklelio, krūties, storosios žarnos ar prostatos) diagnozavimui. Dažniausios priežastys, kodėl gyventojai nesutiktų tirtis pagal minėtas programas, – poreikio nebuvimas, jautimasis sveiku, problemų neturėjimas.

Dauguma (79 proc.) apklaustųjų norėtų būti informuoti apie ligų prevencijos programas apsilankymo pas gydytoją metu, 40 proc. – pageidautų būti informuoti telefonu, 25 proc. – elektroniniu paštu, 24 proc. – SMS žinute. Įdomu, kad beveik pusė (47 proc.) tyrimo dalyvių savo sveikatą vertino teigiamai, o absoliuti dauguma (97 proc.) respondentų teigė, kad jaučiasi atsakingi už savo sveikatą.

VLK primena, kad šiuo metu Lietuvoje vykdomos 5 ligų prevencijos programos: **Gimdos kaklelio vėžio** programa skirta moterims nuo 25 iki 59 metų (imtinai). Pagal šią programą kartą per trejus metus atliekamas citologinio tepinėlio tyrimas; **Krūties vėžio** programa skirta moterims nuo 50 iki 69 metų

(imtinai). Pagal ją kartą per dvejus metus atliekamas mamografinis tyrimas, leidžiantis tiksliai diagnozuoti vėžį ar ikivėžinius pakitimus; **Priešinės liaukos vėžio** ankstyvosios diagnostikos programa skirta vyrams nuo 50 iki 69 metų (imtinai) bei vyrams nuo 45 metų, kurių tėvai ar broliai yra sirgę prostatos vėžiu. Pakartotinio patikrinimo datą numatys šeimos gydytojas, įvertinęs prostatos specifinio antigeno (PSA) tyrimo rezultatus; **Širdies ir kraujagyslių ligų** prevencinė programa skirta vyrams nuo 40 iki 54 metų (imtinai) ir moterims nuo 50 iki 64 metų (imtinai). Iš PSDF biudžeto apmokamos programos paslaugos taikomos vieną kartą per metus. Šeimos gydytojas patikros metu nustato rizikos veiksnius ir sudaro individualius šių ligų prevencijos planus; **Storosios žarnos vėžio** ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa skirta asmenims nuo 50 iki 74 metų (imtinai) amžiaus. Kartą per dvejus metus pacientui atliekamas slapto kraujavimo testas.

VLK atkreipia dėmesį, kad tikslinis amžius kiekvienoje prevencinėje programoje yra nustatytas dėl to, kad būtent to amžiaus žmonėms būtent ta liga pasireiškia dažniausiai. Atkreipiame dėmesį, kad prevencinių programų įgyvendinimo priemonės nustatomos vadovaujantis tarptautinėmis rekomendacijomis, įrodymais pagrįstos medicinos duomenimis.

Tačiau svarbu žinoti, kad jei žmogus nėra programoje numatyto amžiaus, bet turi nusiskundimų dėl savo sveikatos, jam taip pat reikėtų kreiptis į šeimos gydytoją, kuris, įvertinęs sveikatos būklę, skirs tyrimus ar, prirėkus, išrašys siuntimą konsultuotis pas gydytoją specialistą.

Kasmet ligų prevencijos programoms finansuoti iš PSDF skiriama vis daugiau lėšų.

Pavyzdžiui, prieš 13 metų šiam tikslui buvo skirta 7,5 mln. eurų, 2018 m. – beveik 17,8 mln. eurų, 2019 m. – 19,7 mln. eurų, o 2020 m. – beveik 3 kartus daugiau arba 23,7 mln. eurų.

Ponia Nijolė, arba mūsų kiemo močiutė

Atkelta iš 1 p.

„Tačiau man juokingai atrodo reikalavimas atsinešti savo rašiklį. Jeigu jau žmogus ateina balsuoti, tušinuoką jam tegul dovanoja kandidatai“, – N. Gruodienės veidą vėl nušviečia šypsena.

Matyt, panaši į tą, kurią daugiabučio namo kieme mato su ja bendraujantys vaikai nuo darželinukų iki aštuntokų. „Esu mūsų kiemo močiutė“, – ne be pasididžiavimo sako marijampolietė. Ji su pašnekovais pasikalba, padainuoja, jos paprašyti vaikai pašoka.

N. Gruodienė sako neretai girdinti klausimą: „O kodėl mano močiutė su manimi taip nebendrauja?“

„Man pasidomėjus, ar klausiantysis pats nori bendrauti, dažnas atsako „ne“. Mat jam įdomiau televizorių įsijungti ar išmanųjį telefoną pasiimti. Tada siūlau: „O tu prieik be išmaniojo, ko nors paklausk“, – bendravimo menu dalijasi ponia Nijolė.

Sau ja sveikinasis dažnas Rygiškių Jono ir Sūduvos gimnazijų moksleivis – šios mokyklos netoli namo, kuriame gyvena N. Gruodienė, kai kurie gimnazistai ją užkalbina. „Man bendravimas su jaunimu primena laikus, kai

dėsčiau buvusioje Pedagoginėje mokykloje (dabar kolegija). Ten kaip auklėtoja išleidau šešias ikimokyklinio ugdymo specialistų laidas. Palyginu savo bendravimą su anuometiniu jaunimu ir dabartiniu. Yra skirtumų, tačiau daug ir panašumų, vienas jų – kūrybingumas“, – pastebi pašnekovė.

Kai kurios jos auklėtinės taip pat močiutės (ponia Nijolė turi tris anūkus), yra tokių, su kuriomis buvusi dėstytoja bendrauja jau keturiasdešimt metų.

Pastaruoju metu dažniausiai pasikalba telefonu, kaip ir su dukromis – vis tas virusas. Dėl jo ir parduotuvėje neužsibūna. Mat dezinfekciniam skysčiui ji yra alergiška, o kad ir trumpai užsidėjus kauke, uždaroje erdvėje pradeda trūkti oro, todėl nori nenori, apsaugos priemonę tenka kuriam laikui nusisimaukti. „Kai likau viena, nedaug man parduotuvėse ir bereikia. Nusiperku maisto, kryžiažodžių knygelę ir gana“, – pasakoja pensininkė, taip ir nepradėjusi atsiskaityti mokėjimo kortele. Pinigais ji laiko tik banknotus ir monetas.

Ponia Nijolė teigia gyvenanti oriai – to nesieja su pinigais. Sako, kad orus žmogus, visų pirma, turi būti padorus, kultūringas. Išsireiškimas „ori senatvė“ jai nepriim-

tinas, kaip ir minėta „senjora“.

Todėl miesto gatvėmis kas dieną ne mažiau kaip dvi valandas žingsniuoja pensininkė Nijolė Gruodienė. Jos artimiausiuose planuose apsilankymas Prienuose – ten palaidotas sutuoktinis, kurio gimtadienis – rugsėjį. Po to balsavimas rinkimuose ir sąnario operacija. Ji nemokama, tačiau ponia Nijolė jai atidėjo valdžios pensininkams dovanotus 200 eurų, „O jeigu užsigėsiu ko nors ypatingo pavalgyti“, – suokalbiškai mirkteli pašnekovė.

Ji dabar tvarko šeimos archyvą, miesto naujienas sužino iš Marijampolės televizijos naujienų laidos – ją pažiūrėti lyg prievolė, nuėjusi į biblioteką paskaito „Suvalkietį“. Kai viršelyje pamato mielą, iš bendro išsilavinimo pažįstamo žmogaus nuotrauką, nusiperka žurnalą „Savaitė“ – moteriai šiame leidinyje patinka išsamūs pasakojimai apie žinomus dalykus, gyvenimiškos istorijos. Kas vyksta Lietuvoje ir užsienyje, išgirsta

N. Gruodienė dažnokai užsuka į „Miesto laikraščio“ redakciją V. Žemaičio nuotrauka

ir pamato žiūrėdama „Panoramą“ per LRT televiziją. Tačiau prie televizoriaus prisėda retai, aiškina, kad atgraso dažnos reklamos, kurias žino mintinai.

R. Kučiauskas: „Partija mane išdavė“

Atkelta iš 1 p.

Apskundė sprendimą

Priežastis aiški – teatro vadovas su kolektyvu nepasidavė savivaldybės tarybos daugumos (socdemų ir jų satelitų „valstiečių“) spaudimui panaikinti teatro savarankiškumą prijungiant jį prie Kultūros centro. Tarybos sprendimą teatralai apskundė teismui, kuris, iki priims galutinę nutartį, sustabdė savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 24 d. sprendimo Nr. 1-35 „Dėl Marijampolės Dramos teatro reorganizavimo prijungimo būdu prie Marijampolės kultūros centro sąlygų aprašo ir Marijampolės kultūros centro nuostatų patvirtinimo“ galiojimą. Spalio 19 dieną numatytas pirmasis teismo posėdis.

R. Kučiauskas jo sulauks nebūdamas Lietuvos socialdemokratų partijoje (LSDP) – iš jos teatro direktorius išstojo prieš dvi savaites.

Į partiją - dėl teatro

„Savo nuostatai, kad meno srityje dirbantys žmonės neturi priklausyti jokiai partijai, nenusižengiau net sovietmečiu. Kai šviesios atminties Vidmanto Brazio pakviestas 2011 metais įstojau į LSDP, jaučiausi nelabai gerai, tačiau guodžiausi, kad toks žingsnis dėl teatro. Jam turėjo padėti mano narystė partijoje - taip aiškino meras“, - prisimena R. Kučiauskas.

Jo sprendimas pasiteisino. Prieš 2015-ųjų metų savivaldos rinkimus LSDP agitaciniame laikraštyje R. Kučiauskas rašė: „Marijampolės teatralai jaučia nuolatinį mero dėmesį, rūpinimąsi dramos teatru, jo materialine, finansine būkle. Be mero dalyvavimo, be jo nuoširdžių sveikinimo žodžių neapsieina nė viena naujo spektaklio premjera, nė viena Tarptautinės teatro dienos šventė ar kokia kita teatrui reikšminga proga (...)“.

Nors tai buvo žodžiai, skirti palaikyti LSDP kandidatą pirmą kartą rengiamuose tiesioginiuose mero rinkimuose, teatro direktorius teigia viską išdėstęs taip, kaip buvo.

Prastas mokiny

Po laimėtų rinkimų meras pažadėjo skirti teatrui papildomai lėšų išlaikyti aštuonių-devynių aktorių trupę. Tik taip buvo galima tobulėti siekiant profesionalios scenos meno įstaigos statuso.

Kai V. Brazys mirė, teatralai, suprantama, tikėjosi jo veiklos tęstinumo, juolab kad naujasis meras, taip pat socialdemokratas Povilas Isoda ne kartą tvirtino esąs V. Brazio mokiny. Bet atsitiko taip, kad dabar dėl išlikimo teatrui tenka kovoti teisme. Apeliacijos į socialdemokratų priešrinkiminius pažadus, kad bus siekiama sudaryti sąlygas dramos teatrui tapti profesionalaus scenos meno įstaiga, buvo bevaisės, nors teatro žmonės kabinosi už kiekvieno šiaudo.

Antai išlikęs įrašas 2019 metų lapkritį vykusio teatro darbuotojų susitikimo su savivaldybės vadovais. Teatro direktoriui pasidomėjus, ar socialdemokratų rinkiminės nuostatos atsakymas buvo svarstomas partijos skyriuje ar valdyboje, ar dėl to diskutuota, kaip kiti partijos bičiuliai žiū-

ri į tokį kardinalų posūkį teatro klausimu, meras P. Isoda atsakė: „Aptarsim tai gal kitam formate, nemanau, kad čia įstaigoj reiktų svarstyti.“

Absolūtus kurtumas

„Kito formato“ nesulaukęs R. Kučiauskas tą patį mėnesį laišku kreipėsi į LSDP pirmininką Gintautą Palucką, kurio prašė paveikti P. Isodą (jis yra ir LSDP pirmininko pavaduotojas), kad tas suprastų savo ketinimų bei veiksmų destruktivumą bei kenksmingumą partijai artėjant Seimo, o vėliau ir savivaldos rinkimams. Atsakymo, net formalaus, marijampolietis nesulaukė iki šiol.

Direktorius neslepia buvęs ištikimas partijos narys, jam rūpėjo LSDP prestižas, kurį pakelti galėjo ir rinkiminių pažadų dėl teatro profesionalumo vykdymas. Net savivaldybės tarybai priėmus sprendimą dėl teatro savarankiškumo panaikinimo, direktorius tikėjosi, kad dar ne viskas prarasta. „Vilties įžiebė informacija, kad Alytaus miesto, kurio meras irgi socialdemokratas, taryba, priėmusi kažkokį sprendimą, pati jį ir atšaukė kaip klaidingą. Teatralai kalbėjo, kad ir Marijampolės taryba taip padarys - juk galima suklysti. Bet čia - absoliutus kurtumas: visi mūsų kolektyvo, dalies miesto bendruomenės prašymai, argumentai atsimušė kaip žirniai į sieną“, - kalba teatro vadovas.

Dabar ir vėliau

„Aš esu garsaus režisieriaus Juozo Miltinio mokiny (nuotraukoje 1 psl. R. Kučiauskas nusifotografavęs šalia J. Miltinio paminklo Panevėžyje - red. pastaba). Jis savo mokiniams jokių diplomų, pažymėjimų ar dar kažkokių mokymosi studijoje ir jos baigimo dokumentų neišduodavo. Savo autografa režisierius man užrašė ant tuomet išleistos Tomo Sakalausko knygos apie J. Miltinį „Monologai“. Lyginant su LSDP nario pažymėjimu, man išduotu 2011-11-22, J. Miltinio autografas man turi neįkainojamą vertę. O kokią vertę dabar turi tasai pažymėjimas? Jis liudija kažkada mano padarytą didelę klaidą patikint LSDP Marijampolės skyriaus vadovų duotais įsipareigojimais, pažadais dėl Marijampolės dramos teatro perspektyvos, ateities. Vėliau šiuos pažadus ciniškai sulaužydama LSDP Marijampolės skyrius mane tiesiog išdavė kaip partijos narį, kaip žmogų, kaip teatro vadovą. Taigi mano dabartinis pasitraukimas iš LSDP yra logiškas“, - dėsto R. Kučiauskas.

Jis džiaugiasi, kad rugsėjo 5 d. Sūduvos mėgėjų teatrų festivalyje „Atžalynas“, vykusiame Jono Basanavičiaus tėviškėje (Vilkaviškio rajonas), Dramos teatro spektaklis „Čia jums ne arklidė“ žiūrovų pripažintas geriausiu, o šio teatro aktorius Karolis Sinskas įvertintas už geriausią vyrišką vaidmenį.

Paklaustas, kaip įsivaizduoja savo veiklą, jei teatras laimėtų teisminę kovą, R. Kučiauskas sako likęs direktoriaus kėdėje tik dėl to, kad negalėjo išduoti kolektyvo, siekiančio išlikti savarankišką. „Dabar tai svarbiausias uždavinys. O vėliau gali pasikeisti savivaldybės tarybos sudėtis, Marijampo-

Marijampolės savivaldybės tarybos valdančioji dauguma nenori mažesnių šilumos kainų

Marijampoliečiai daug metų už šilumą moka kur kas daugiau, nei vidutiniškai Lietuvoje, nes socialdemokratų valdoma savivaldybė jau du dešimtmečius nuomoja šilumos ūkį UAB „Litesko“, kurios tiekiamos šilumos kaina yra viena brangiausių. Tai rodo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos duomenys.

Štai visą vasarą už šilumą (karštą vandenį) Marijampolės gyventojai mokėjo 56 procentais daugiau negu vidutiniškai šalyje ir panašų į tai, kad ši tendencija nežada keistis. Tai reiškia, kad jei būsimo šildymo sezono metu už 50 kvadratinį metrų ploto buto šildymą per mėnesį vidutiniškai Lietuvoje reikės mokėti apie 100 eurų, tai Marijampolėje už tokio dydžio buto šildymą teks pakloti per 150 eurų per mėnesį, t. y. maždaug 50 eurų daugiau.

Atsižvelgdami į Marijampolės savivaldybės gyventojų lūkesčius mokėti už šilumą teisingą kainą, kuri būtų artima vidutinei šalyje, Marijampolės savivaldybės tarybos TS-LKD frakcija parengė savivaldybės tarybos sprendimo projektą, kuriuo buvo siūloma papildyti savivaldybės tarybos 2019-2023 metų veiklos prioritetų sąrašą nauju prioritetu, kuris įpareigotų Marijampolės savivaldybės administraciją prioritetiškai rūpintis, kad centralizuotai tiekiamos šilumos kaina Marijampolės savivaldybėje būtų mažinama iki vidutinės centralizuotai tiekiamos šilumos kainos Lietuvoje lygio.

Deja, bet balsuojant dėl šio sprendimo projekto rugpjūčio 31 dieną vykusio tarybos posėdžio metu visi

Ar šilumos kainų mažinimas turi būti Marijampolės valdžios prioritetas?

TAIP - 10

Jonas Bieliauskas	Karolis Dvylys	Vaida Giraitytė	Kostas Jankauskas	Vilius Krivickas
Valdas Pileckas	Vaida Pituškienė	Tadas Račius	Kęstutis Traškevičius	Andrius Vyšniauskas

NE - 15

Algirdas Brazys	Ramūnas Burokas	Valentina Gataveckienė	Povilas Isoda	Darius Kemeraitis
Alvydas Kirkliauskas	Irena Lunskenė	Romualdas Makauskas	Paulius Marozas	Albinas Mitrulevičius
Kęstutis Petraška	Kęstas Spūdys	Sigitas Valančius	Artūras Visockis	Alvydas Zdanys

valdančiajai koalicijai priklausantys savivaldybės tarybos nariai balsavo taip, kad jis nebūtų patvirtintas. Taigi savivaldybės bei administracijos vadovai ir toliau galės nedaryti nieko, kad marijampoliečiai už šilumą mokėtų mažiau, o „Litesko“ bendrovė - toliau skurdinti marijampoliečius.

Rugsėjo 10 dieną savivaldybės tarybos TS-LKD frakcija apsilonkė UAB „Marijampolės šilumos tinklai“ ir bendrovės „Litesko“ filiale „Marijampolės šiluma“ siekdami sužinoti, kodėl šilumos kaina Marijampolėje yra tokia didelė, ir pa-

skatinti jos mažinimo procesą. Po šių susitikimų pasitvirtino, kad šilumos tiekėjai neturi jokio intereso dėl kainos perskaičiavimo mažėjimo kryptimi, o savivaldybės atstovams tai irgi mažai rūpi.

Iš viso to, kas išdėstyta, seka paprasta išvada: abiem pusėms (tiek šilumos tiekėjui, tiek vietos valdžiai) aukšta šilumos kaina galimai yra naudinga. Dėl to šilumos tiekėjas gauna kur kas didesnę pelną. Ir kas galėtų paneigti galimybę, kad dalis šio viršpelnio „nenubyra“ savivaldybės valdantiesiems?

Šilumos kainų statistika

Mėnesis	Šilumos kaina Marijampolėje (su PVM)	Vidutinė šilumos kaina Lietuvoje (su PVM)	Kiek procentų didesnė negu vidutiniškai Lietuvoje
2020 m. gegužė	62,60 Eur/MWh	40,88 Eur/MWh	53,13 %
2020 m. birželis	61,90 Eur/MWh	39,68 Eur/MWh	56,00 %
2020 m. liepa	59,30 Eur/MWh	37,93 Eur/MWh	56,34 %
2020 m. rugpjūtis	59,00 Eur/MWh	37,71 Eur/MWh	56,46 %
2020 m. rugsėjis	58,60 Eur/MWh	37,06 Eur/MWh	58,12 %

Marijampolės savivaldybės tarybos TS-LKD frakcijos informacija

Dramos teatro repertuaras

Rugsėjo 19 d. 18 val. AKTORIŲ teatro viešnagė. PREMEJRA! Komedija „Neplanuotas pasimatymas“. Bilietas 13-17 Eur. Bilietus galite įsigyti www.bilietai.lt. It ir visose BILIETAI LT kasose.

Rugsėjo 20 d. 12 val. VŠĮ „Markmedia“ viešnagė. Spektaklis vaikams „Augintinių istorijos“. Bilietas 7 Eur, 8 Eur. Bilietus galite įsigyti www.tiketa.lt, visose TIKETA kasose ir Marijampolės dramos teatro kasoje.

Rugsėjo 23 d. 18 val. „Komiko teatro“ viešnagė. HUMORO IR MAGIJOS SHOW. Bilietas 12 Eur. Bilietus galite įsigyti www.tiketa.lt, visose Tiketa kasose ir Marijampolės dramos teatro kasoje. Renginys perkeltas iš balandžio 1 d., bilietai galios tie patys ir papildomai kreiptis nereikia.

Rugsėjo 27 d. 18 val. VŠĮ „Markmedia“ viešnagė. Komedija „Silvija arba meilės trikampis... KITAIP“. Bilietas 12 Eur, 15 Eur. Bilietus galite įsigyti www.tiketa.lt, visose TIKETA kasose ir Marijampolės dramos teatro kasoje.

Spalio 1 d. 18 val. „Kitokio teatro“ viešnagė. Komedija „(Ne) Ištikimybės sąštai“. Bilietas 12 Eur, 15 Eur. Bilietus galite įsigyti www.bilietai.lt, visose BILIETAI LT kasose.

Spalio 2 d. 18 val. Ruslano Kirilino solinis koncertas. Bilietas 7 Eur, 9 Eur. Bilietus galite įsigyti www.tickets.paysera.com.

Spalio 16 d. 18 val. Vilniaus „Keistuolių teatro“ viešnagė. PREMJERA. M. McDonagh „Pagalvinis“. Bilietas 12 Eur, 15 Eur, moksleiviams, studentams, senjorams ir neįgaliesiems nuolaidos taikomos perkant internetu. Bilietus galite įsigyti bilietai.keistuoliai.lt.

Spalio 21 d. 18 val. Natalijos Bunkės solinis koncertas. Bilietas 13,50 Eur, 16,50 Eur. Bilietus galite įsigyti www.bilietai.lt.

Bilietų kasos darbo laikas: pirmadieniais-penktadieniais nuo 12-14 val. ir 17-18 val. Bilietų užsakymas tel. 8 667 01110. Daugiau informacijos teatro internetinėje svetainėje: <http://www.marijampoles-teatras.lt>

lės vadovai“, - pokalbį baigia teatro vadovas.

Post skriptum

Alytaus miesto, kuriame gyvena keliais tūkstančiais mažiau žmonių, nei Marijampolės savivaldybėje, veikia profesionalus teatras. Dzūkijos sosti-

nės valdžia, padedama Alytuje rinkto Seimo nario Roberto Šarknicko, siekia, kad teatras taptų valstybiniu. Tokia įstaiga yra pavaldi Kultūros ministerijai ir jos finansuojama.

Praėjusią savaitę, lankydamasis Alytuje, kultūros ministras Mindaugas Kvietkauskas pasveikino vietos

teatro bendruomenę su teatro sezono pradžia, aptarė tolesnes šios savivaldybės įstaigos veiklos perspektyvas ir bendradarbiavimo plėtros galimybes.

Marijampolės dramos teatro premjeriniuose spektakliuose nebuvo nė vieno savivaldybės vadovo.

O ko ten lankytis – juk teatro nėra?

Išleido aukštaitišką eurą

Miglė ZALECKIENĖ. Lietuvos bankas į apyvartą išleido proginę 2 eurų monetą, skirtą Aukštaitijai. Moneta išleidžiama pusės milijono vienetų tiražu – ja bus galima atsiskaityti visose euro zonos šalyse.

Tai antroji proginių monetų serijos, skirtos Lietuvos etnografiniams regionams, moneta. Pirmoji – Žemaitijai skirta moneta – buvo išleista pėmai.

„Aukštaitija – didžiausias Lietuvos etnografinis regionas, mūsų valstybingumo lopšys, garsus savo tarmių, papročių, kulinarinio paveldo įvairove, gamtos grožiu. Beje, tai ne pirmasis su Aukštaitija susijęs euras – esame išleidę 2 eurų proginę monetą, skirtą jamžinti sutartinėms, kurios kildinamos būtent iš šio

regiono“, – sako Lietuvos banko valdybos pirmininko pavaduotoja Asta Kuniyoshi.

Aukštaitiško euro išleidimo proga Lietuvos bankas kartu su Aukštaitijos nacionaliniu parku gyventojams rengia konkursą – lobių paiešką „Pažink Aukštaitiją ir laimėk proginę monetą!“. Kvietimas dalyvauti konkurse ir jo sąlygos netrukus bus paskelbtos Lietuvos banko interneto svetainėje ir jo feisbuko paskyroje.

Nacionalinėje Aukštaitijai skirtos monetos pusėje skyde pavaizduotas šarvuotas raitelis, dešinėje rankoje laikantis iškeltą kalaviją. Herbo skydą laiko du angelai, simboliškai išaukštinantys ir saugantys šį svarbų Lietuvos regioną. Apačioje – lotyniškas užrašas: PATRIAM TUAM MUNDUM EXISTIMA (Savo Tėvynę laikyk visu pasauliu). Monetos nacionalinės pusės autorius – dailininkas Rolandas Rimkūnas. Monetos bendroji pusė tokia pati, kaip apyvartinių 2 eurų monetų.

Monetos Aukštaitijai 5 000 vnt. išleidžiama BU kokybės (pagerintos, nebuvusios apyvartoje) specialioje numizmatinėje pakuotėje. BU kokybės monetos kaina – 9 eurai. „Unc“ kokybės monetos (geros, nebuvusios apyvartoje) keičiamos už nominalią Lietuvos banko kasose. Monetos gyventojų pinigines pasieks ir per prekybos vietas, bus naudojamos kasdieniauose atsiskaitymuose.

Iki 2023 m. proginės 2 eurų monetos bus išleistos kitiems Lietuvos etnografiniams regionams – Dzūkijai, Suvalkijai ir Mažajai Lietuvai.

Langų specialistai pataria apie plastikinių langų priežiūrą ir remontą

Norint saugoti šilumą namuose, bei užtikrinti gerą ventilaciją patalpose, būtina atkreipti dėmesį į esamas gumines tarpines.

Kodėl reikia keisti tarpines?

Guminių tarpinių eksploatacijos laikas 5-7 metai. Jei per šį laikotarpį neatliksite jokių priežiūros guminei tarpinei, (nevalėte ir netepėte silikonu) guminės tarpinės tampa neefektyvios ir praleidžia šaltį, triukšmą, pradeda kauptis drėgmė patalpose. Netinkamai eksploatuojama guminė tarpinė praranda elastingumą, sukietėja yra lengvai paveikiama temperatūrų kaitos: dėl karščio – prisilydo prie langų profilio, tampa kaip kramtoma guma, dėl šalčio – suskilinėja ir sukietėja, todėl lango izoliacinės medžiagos sandarumas sumažėja, padidėja triukšmas, sklindantis iš lauko lengvai patenka drėgmė ir šaltis į patalpas. Jei per uždarytą langą veržiasi drėgmė ir šaltis, vienas iš požymių, kad nusidėvėjusios tarpines nebeatlieka savo funkcijos. O per nesandarius langus prarandama šiluma.

AKCIJA: iki rugsėjo 30 d., tvarkant visus langus, bus taikoma 25 proc. nuolaida.
Tel. 8 604 24 268, 8 606 93229, www.remvalus.com

Rekomenduojame gumines tarpines pasikeisti į vokiškas Q-LON poliuretano tarpines.

Vokiškai „Schlegel“ firmos tarpinei suteikiama 5 metų garantija. Tarpinė nepraranda savo izoliacinių savybių daugiau nei 21 metus. Šiai tarpinei nereikia papildomos priežiūros visu eksploatacijos laikotarpiu. Žemas šilumos laidumo koeficientas (K) – 0.033w/mk. Netraukia ir nepraleidžia drėgmės į patalpas. Susitvarkę langus ir pasikeitę langų tarpines, pakelsite temperatūrą kambariame ir išvengsite pelėsio bei drėgmės pertekliaus.

Tarpinė atspari ultravioletiniams saulės spinduliams, šalčiui, karščiui, cheminiams valikliams. Nereikalinga papildoma priežiūra. Nors jūsų langams bus 10 metų ir daugiau, jie jums vėl tarnaus kaip nauji.

Kodėl rasoja langai?

Viena iš priežasčių – nepakankamas patalpų vėdinimas. Patalpos turi būti vėdinamos 24 val. per parą. Dėl drėgmės pertekliaus ir prastos ventilacijos patalpose atsiranda pelėsis, grybelis, pradeda kauptis bakterijos. Neišvėdintos patalpos turi įtakos ir miego kokybei bei sveikatai.

Tam, kad nebūtų skersvėjų, žiemos metu neišeitų šiluma, nesklistų triukšmas iš gatvės, vasaros metu nepatektų dulkės ir vabzdžiai ir nereikėtų laikyti pravertų langų, puikiai tiks AIR – BOX ventiliaciniai vožtuvai.

Tai efektyvus patalpų vėdinimo būdas, padedantis išvengti pelėsio bei grybelio. Pats geriausias, pigus ir lengvas pasirinkimas norint pagerinti patalpų ventilaciją – oro pritekėjimo langų vožtuvai AIR - BOX. Vožtuvai yra lengvai montuojami, atstoja langų orlaides ir veikia labai efektyviai, išlaikydami aukštą patalpų oro kokybę ir kartu sureguliuodami santykinę oro drėgmę. Per 1 val. į patalpas patenka 40 kubinių metrų šviežio oro.

Konsultanto iškvietimas, langų diagnostikai – nemokamas. Konsultantas jums patars, paaiškins ir suskaičiuos darbų sumatą.

„Tele2“ pasiūlymai darbui ir mokslams: nuolaidos planšetėms, kompiuteriams, ausinėms bei pokalbių ir interneto planams

Rugsėjis – pasiruošimo mokslo pradžiai ir naujiems darbams laikas. „Tele2“ pasirūpino patraukliais būtiniausių įrenginių ir interneto planų pasiūlymais. Jais jau dabar galite pasinaudoti operatoriaus salonuose ir internetinėje parduotuvėje www.tele2.lt.

„Darbui bei mokslams biure ar namuose svarbiausia tinkami įrankiai. Siekiame klientams pasiūlyti išmaniuosius įrenginius ir sprendimus, kurie palengvintų užduočių atlikimą ir būtų kokybiški bei patrauklūs savo kaina“, – sakė Petras Masiulis, „Tele2“ generalinis direktorius.

Planšetės nuo 6 Eur/mėn. ir nuolaidos kompiuteriams

Ypatingomis sąlygomis, su www.tele2.lt skelbiamais Laisvo interneto planais, įsigykite „Lenovo“, „Samsung“ ir „Apple“ planšetes arba „Lenovo“ bei „Apple“ nešiojamus kompiuterius.

Planšetė „Lenovo IdeaTab Tab M10 HD 10.1 4G“ – tik 6 Eur/mėn., su 24 mėn. sutartimi ir pradine 15 Eur įmoka. Mokant visą sumą iškart kaina – 159 Eur. Modelis pasižymi sparčiu procesoriumi, kokybišku garsiakalbiu ir saugumo suteikiančia veido atpažinimo technologija.

Patraukli kaina taikoma ištvermingam, iki 13 val. be įkrovimo veikiančiam, planšetiniam kompiuteriui „Samsung TAB A 10.1 2019“. Su pradine 30 Eur įmoka ir 24 mėn. įrangos pirkimo sutartimi planšetė kainuos – vos 7,03 Eur/mėn. Mokant visą sumą iškart, kaina tik 199 Eur.

Šiam ir keletui kitų planšetinių kompiuterių, užsisakant juos kartu su „Go3“ televizijos paketu, taikomos papildomos, dar didesnės nuolaidos.

Puikus pasiūlymas ketinantiems įsigyti naują kompiuterį. Studentams ar moksleiviams pravers „Lenovo Essential V130 15.6 FHD“ su 15,6 colių įstrižainės, 1920x1080 raiškos ir 180 laipsnių kampu besilankstančiu ekranu. Šiuo metu su 24 mėn. sutartimi ir 60 Eur pradine įmoka kaina – vos 14,12 Eur/mėn., o mokant visą sumą iš karto – 399 Eur.

„Apple“ gerbėjai dabar gali sutapti 250 Eur galingam ir intuityviam „Apple MacBook Air 13“ kompiuteriui su „Intel Core i5“ proceso-

riumi ir 128 GB atminties. Mokant visą sumą iškart – kaina vos 1029 Eur. Pasirašius 24 mėn. įrangos įsigijimo sutartį, su pradine 155 Eur įmoka, kompiuteris kainuos 36 Eur/mėn.

Biure, universitete ar namuose į užduotis geriau susitelksite ir aplinkiniams netrukdysite naudodami kokybiškas ausines. Nurodytoms ausinėms taikoma 30 proc. nuolaida.

Interneto planai studentams nuo 12,90 Eur/mėn.

Su „Tele2“ internetu būkite pasiekiami bet kur. Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos ataskaitos duomenimis, pagal stipriausią signalą, „Tele2“ 4G ryšio aprėptis Lietuvoje yra plačiausia: <https://www.rtt.lt/judriojo-ryσιο-tinklu-tiketinos-aprepties-zonos/>

Turintiems studento pažymėjimą ir pasirašius 12 mėn. sutartį, interneto planas su neribotais GB – tik 12,90 Eur/mėn. Modemo kaina į pasiūlymą neįtraukta ir prasideda nuo 2,5 Eur/mėn.

Patrauklus pasiūlymas, su išmaniomis paslaugomis dovanų, laukia pageidaujančių kalbėti ir naršyti nevaržomai. Su 18 arba 24 mėn. sutartimi, planas 10 GB + 10 GB – tik 15,90 Eur mėn.

Naršymui reikalingas ir spartus telefonas – gražinkite seną „Galaxy Note“ telefoną ir sutaupykite 150 € arba atneškite kitą išmanųjį ir gaukite 100 €. Plačiau www.senainauja.lt

Daugiau informacijos apie pasiūlymus ir akcijas sužinosite www.tele2.lt, „Tele2“ salonuose arba paskambinę telefonu 117.

Įrenginiams papildomai taikomas vienkartinis laikmenos mokestis. Akcijos laikas bei įrenginių kiekis – riboti.

PASIŪLYMAI DARBUI IR MOKSLAMS

Nuolaidos planšetėms, kompiuteriams, ausinėms, pokalbių ir interneto planams

TELE2

Nuo pagarbos medikams iki dėmesio ligoniams

Gediminas AKELAITIS

Krikščionių sąjungos kandidatas į Seimą Marijampolės rinkimų apygardoje

Matydamas, kas vyksta sveikatos apsaugos srityje, prisimenu sovietinius laikus, kai, pasirinkęs mediko profesiją, pradėjau chirurgo karjerą.

Tai buvo daugiau kaip prieš 40 metų. Deja, per tą laiką ligoninėse, poliklinikose mažai kas pasikeitė. Tokios pačios eilės, tie patys saldainiai, vokeliai, kitos „dovanos“, kad medikai aptarnautų taip, kaip priklausau.

O juk visi iki šiol buvę ir esantys Nepriklausomos Lietuvos valdžioje žadėjo reikšmingų sveikatos apsaugos pokyčių. Tačiau vaizdas toks, kad vienas kitą keičiantys ministrai, Seimo nariai nežino, kaip atlikti pertvarką, arba jos nenori, nes medicinos biurokratams, daliai privilegijuotų gydytojų patogų plaukioti drumzliname vandenyje.

Tai, pavyzdžiui, matome diegiant vadinamąją e.sveikatą, į kurią jau investuota daugiau kaip 70 milijonų eurų, tačiau ji veikia taip, kad žmonės ištiesą savaitę negali nusipirkti receptinių vaistų. Jau nekalbant apie COVID-19 pandemiją, kurios metu pirmiausiai buvo paskatinti ne priešakinėse eilėse su virusu kovoję medikai, o toli užnugaryje tūnoję sveikatos apsaugos ministerijos klerkai.

Mūsų valstybės konstitucijos 53 straipsnis garantuoja kiekvienam Lietuvos piliečiui prienamą sveikatos apsaugą, tačiau šiai nuostatai įgyvendinti trūksta tinkamo valstybinio požiūrio. Antai kilus COVID-19 protrūkiui Marijampolėje, kitose ligoninėse, reikalų sprendimas buvo „numestas“ jų steigėjoms – savivaldybėms. O sveikatos apsaugos ministras skėščiojo rankomis, nors kiekviena gydymo įstaiga priklauso nacionalinei sveikatos struktūrai. Todėl sveikatos apsaugos politika, vadovavimas, vadyba turi būti bendra ir sutelkta vienoje rankose.

Tuo tarpu dabar vyrauja betvarkė, niekas už nieką neatsako, pinigai dažnai „taškomi“ nesvarbiems dalykams. Tai pakeisti gali tik mano siūloma esminė sveikatos apsaugos administravimo ir finansavimo pertvarka, kurią inicijuočiau Jūsų išrinktas į Seimą.

Ką turiu omenyje? Visų pirma, ydingą praktiką finansuojant Privalomojo sveikatos draudimo fondą (PSDF). Už vaikų, pensininkų medicininių aptarnavimą valstybė iš savo biudžeto į PSDF moka 2-3 kartus mažiau mokėsi, nei atseikėja dirbantieji. Tokio diferencijavimo neturi būti. Jį išgyvendinus PSDF gerokai išaugtų, iš jo būtų galima finansuoti gydytojų, seselių atlyginimų didinimą, medikų kvalifikacijos kėlimą, kitus svarbius dalykus.

Tarp jų ir struktūrinius pakeitimus. Mano matymu – dėl jo galima diskutuoti, Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje turėtų veikti universitetinės ligoninės, kurių mokslinis-techninis potencialas, specialistai ir mokymo bazė atitiktų pasaulinį lygį. Regionuose pacientus aptarnautų dešimt (pagal apskričių skaičių) daugiaprofilinių ligoninių, į kurias patogų atvykti žmonėms iš artimiausių vietovių. Šiose gydymo įstaigose dirbtų įvairių sričių specialistai, prie ligoninės būtų „prižiūta“ Greitosios medicinos pagalbos stotis. O pirmo lygio arba rajoninių ligoninių veikla priklausytų nuo savivaldybių finansinių galimybių. Tačiau žmonės turės žinoti, kad į tą ligoninę po 17 valandos kreiptis nėra reikalo, „greitoji“ ten neveža.

Tokiems pokyčiams įgyvendinti yra užtektinai pinigų, tačiau Valstybinė ligonių kasa juos „taško“ savo nuožiūra, su niekuo nesitardama. Kadangi kiekvienas dirbantysis moka mokesčius į PSDF, jokie dideli projektai, kaip antai milijonus eurų kainuojančių „gama“ peilių pirkimas ar elektroninių receptų diegimas negali būti įgyvendinami nepasitarus su specialistais, visuomeninėmis medikų ir kitomis suinteresuotomis organizacijomis.

Išrinktas į Seimą pažadu siekti, kad valstybinės ligoninės būtų finansuojamos tokiais pačiais pinigais, kokius pacientai moka vadinamosiose privačiose gydymo įstaigose. „Vadinamosiose“, nes jose dirba tie patys valstybinių ligoninių ar poliklinikų specialistai. Tačiau jeigu jų suteikta paslauga privačioje įstaigoje kainuoja 50 eurų, tai už tą pačią valstybinėje įstaigoje Ligonijų kasa moka keturis kartus (!) pigiau.

Valstybinėse ligoninėse, poliklinikose daug specialistų dirba dėl to, kad čia gali pakelti kvalifikaciją, pratęsti licenciją, susipažinti su visomis naujovėmis. Tačiau užsidiirbti, pasibaigus pamainai, jie skuba į privačias gydymo įstaigas.

Sulyginus įkainius, to nebūtų. Bet tai dar ne viskas. Medikai tebėra spraudžiami į nepamatuotus rėmus: reglamentuojama, kiek pacientų jie privalo aptarnauti per atitinkamą laiką, gydytojams mokama ne už atliktą darbą, o pagal kvotas ir normas. Panaikinus tokius biurokratinis suvaržymus iki minimumo sumažėtų pacientų eilės.

Nuolat kalbu, rašau apie tai, kad marijampolėčių aptarnavimas pagerėtų ligoninės Konsultacinę polikliniką perkėlus į daug metų nenaudojamą mokama ne už atliktą darbą, o pagal kvotas ir normas. Panaikinus tokius biurokratinis suvaržymus iki minimumo sumažėtų pacientų eilės.

Tokią sistemą reikia kuo skubiau išgyvendinti priėmus tokius įstatymus, kad gydymo įstaigų aprūpinimą lemtų ne „geri dėdės“ Seime ar Vyriausybėje, o pamatuotas ligoninės, poliklinikos poreikis. Tokių teisės aktų inicijavimas ir kūrimas būtų vienas pirmųjų mano darbų Seime.

Bus apmokėta iš Krikščionių sąjungos rinkiminių sąskaitos.
Užs. Nr. 016

Atspindi europietišką mąstymą

Jono Meko, „The Beatles“, Imanuelio Kanto ar Vydūno – šių ir daugybės kitų Europos asmenybių citatas bus galima rasti interaktyvioje instaliacijoje „Išnykstanti siena“, kurią „Kultūros nakties“ metu Vilniuje pristatys Goethe’s institutas. Nuo J. W. von Goethe’s „Sustok, akimirka žavinga!“ iki Andriaus Mamontovo „Popsas užkūniso juodai“ – rugsėjo 25 d. vakarą Rotušės aikštėje atidaromoje instaliacijoje bus galima perskaityti daugiau nei šimtą skirtingų citatų lietuvių, vokiečių ir kitomis Europos kalbomis. Trečdalis jų – lietuvių rašytojų ir kitų žinomų mūsų šalies veikėjų.

„Šis citatų rinkinys yra viso Europos humanizmo koncentratas, kuris neįsivaizduojamas be Lietuvos indėlio“, – sako Michael Müller-Verweyen, Goethe’s instituto vadovas Lietuvoje. Goethe’s institutas stengiasi stiprinti kultūrinius mainus tarp Europos šalių. Ši instaliacija aiškiai išreiškia tai, kad Lietuva yra bendros Europos kultūros ir mąstysenos dalis.

„Įdomu, kad, skaitant instaliacijos citatas iš skirtingų šalių ir epochų, galima įžvelgti bendras vertybes. Pavyzdžiui, žmogaus būtis klausimus, vidinės ramybės paieškas, susitaikymą su pralaimėjimu.

Viena mano mėgstamiausių „Išnykstančios sienos“ citatų yra šie Jono Meko žodžiai: „Miestuose per daug cemento ir batų, batukų. Kultūra yra basose kojose.“ Ji puikiai atspindi ir visai neseniai Europą apėmusią pandemijos realybę, kai išvydome, kokie nykūs mūsų miestai gali būti be juos užvaldžiusių parduotuvių, kino teatrų, restoranų,“ – pastebi

Michael Müller-Verweyen ir priduria, kad ypač šiuo metu, stebint įvykius Lietuvos kaimynystėje, ši „Kultūros naktis“ išnyksianti siena primena virsmus Europoje prieš 30 metų.

Interaktyvią instaliaciją „Išnykstanti siena“ sudaro dviejų metrų aukščio ir šešių metrų pločio rėmas su organinio stiklo tinkleliu, į kurį sutalpinama beveik 6 000 medinių kaladėlių, graviruotų citatomis skirtingomis Europos kalbomis, kurių – net šešiolika.

Visos citatos išgraviruotos su vertimu į lietuvių ir vokiečių kalbas. Instaliaciją pristačius Rotušės aikštėje, lankytojai bus kviečiami išsirinkti vieną ar net kelias mėgstamiausias sentencijas ir kaladėles parsinešti namo. Kai žmonės su savimi išsineša citatų kaladėlę, medinė siena dingsta ir lieka tik peršviečiamas organinio stiklo plotas. Sieną išnyksta.

„Paimdami išgraviruotą kaladėlę su lietuvių, vokiečių, graikų, ispanų, olandų ar lotynų kalbos sakiniu, mes priimsime dalį bendro europietiško mąstymo. Taip įsivaizduojame Europą: mes dalijamės ir esame įdomūs vieni kitiems,“ – apie instaliacijos idėjas kalba Michael Müller-Verweyen.

Tokią citatų sieną savo miestų centrinėse aikštėse ar kitose viešose erdvėse dar pristatys: Belgija, Vokietija, Nyderlandai, Lenkija, Ispanija, Italija, Didžioji Britanija/Šiaurės Airija, Graikija ir Kipras.

„Išnykstanti siena“ yra Goethe’s instituto projektas, finansuojamas Vokietijos užsienio reikalų ministerijos, skirtas paminėti Vokietijos pirmininkavimą ES Tarybai 2020 m.

Kaip pagerinti sveikatos apsaugos sistemą?

Agnė GAIŽAUSKIENĖ, Inovatyvios farmacijos pramonės asociacijos (IFPA) direktorė. Artėjant Seimo rinkimams vis dažniau susimąstome, kam atiduoti savo balsą. Vieni nori pokyčių, kiti – stabilumo, vieni turi svajonių, kiti – konkrečių tikslų. Ir yra sričių, kur tie pokyčiai jau seniai reikalingi. Viena tokių – sveikatos apsaugos sistema, kuri galėtų pagerėti, jei valdantieji imtųsi konkrečių veiksmų.

Dabar yra tas laikas, kai rinkimuose dalyvaujančios partijos gali atlikti namų darbus, kad naujoji valdžia kadenciją pradėtų nuo veiksmų. Siekiant pagerinti mūsų šalies sveikatos sistemos funkcionalumą, reikėtų atlikti kelis esminius žingsnius, kurie atneštų reikšmingų rezultatų.

Patenkinti, pasitiki?

Tokių šalių kaip Švedija, Estija ar Danija visuomenės ypač patenkintos sveikatos apsaugos sistema, ja pasitiki. Nors tai subjektyvus rodiklis, tačiau vertinant sveikatos sistemos efektyvumą, kurio turėtų siekti kiekviena šalis – vienas svarbiausių.

Kol kas mūsų valdžia nesidomi, kaip visuomenė vertina sveikatos apsaugos sistemą, ar yra patenkinta jos rezultatais, ar ja pasitiki. Nors sekti šį rodiklį nesudėtinga – apklausas būtų galima atlikti kad ir kiekvieną metų ketvirtį, tereikia valstybės iniciatyvos.

Tik atsakius į klausimą, kaip Lietuvos žmonės vertina sveikatos sistemos veikimą, galėtume matuoti, kaip ji kinta ir kokią įtaką jai turi nauji sprendimai. Tai parodytų, ar einame teisinga linkme.

Gydymo rezultatai

Kitas svarbus rodiklis, atspindintis šalies sveikatos politiką – siekiami gydymo rezultatai, kuriuos turime apsibrėžti ir stebėti. Svarbu suprasti, kad negalime vien tik matuoti vidutinę gyvenimo trukmę ir lyginti ją su kitomis šalimis. Gyvenimo trukmę

lemia daug veiksnių, o sveikatos sistema yra tik vienas jų.

Tačiau yra rodiklių, kuriuos išimtinai nulemia tik sveikatos sistema. Pavyzdžiui, išvengiamas mirtingumas – tai toks rodiklis, kai žinoma, kokių pacientų mirčių buvo galima išvengti tinkamai taikant prevencines, diagnostikas ir gydymo priemones.

Kitas rodiklis, kuris taip pat leistų įvertinti sveikatos sistemos efektyvumą, specifinių ligų gydymo rezultatai. Pavyzdžiui, išplitusio vėžio vidutinio išgyvenamumo laikas. Toks rodiklis išimtinai priklauso nuo sveikatos sistemos ir priemonių gydymo. Čia skirtumas nuo kitų šalių siekia net dešimtis procentų. Tai gerai iliustruoja krūtų vėžio situacija. Tarptautinės ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos duomenimis, Lietuvoje penkerių metų išgyvenamumas po krūtų vėžio diagnozės yra 74 proc., kai ES šalių vidurkis siekia 83 proc. O kalbant apie pažengusią krūtų vėžį, situacija dar drastiškesnė – išgyvenamumas Lietuvoje siekia 30 proc., tuo tarpu Suomijoje, kurioje šis rodiklis vienas aukščiausių – net 55 proc.

Jeigu mes aiškiai apsibrėšime, kokių gydymo rezultatų siekiame ir juos matuosime – gerėja jie ar ne – galėsime matyti, kokia linkme einame ir kur yra sveikatos sistemos spragos.

Tinkamas finansavimas

Kitas labai svarbus aspektas, tiesiogiai susijiantis su pacientų gydymo rezultatais – sveikatos sistemos finansavimas ir tikslingas PSDF biudžeto lėšų planavimas. Daugybę metų šis klausimas ignoruojamas, sveikatos apsaugai skiriamas tik šiek tiek daugiau nei 4 proc. nuo BVP, kai ES šalių vidurkis siekia 6,6 proc.

2017 m. Sveikatos apsaugos ministerija išsikėlė tikslą, kad augant PSDF biudžetui, išlaidos vaistų kompensavimui didėtų ne mažesniu procentu nei didėja bendras PSDF biudžetas.

Tačiau 2020 metų PSDF biudžetas padidėjo 11,9 proc., lyginant su 2019 m., o išlaidos vaistų kompensavimui vos 2,9 proc.

Valdžios atstovai garsiai kalba apie gerovės valstybę, tačiau ar įmanoma ją sukurti, jei ignoruojame pamatinę stiprios visuomenės vertybę – sveikatą. Tikrai žinome, kad mūsų valdžia gali vykdyti išpareigojimus – juk krašto apsaugai sugebėjome rasti papildomą finansavimą – skirti 2 proc. nuo BVP.

Europos Komisijos ataskaitos rodo, šalys, kurios daug metų skiria didesnę finansavimą, pasiekia ir geresnius gydymo rezultatus. Ne gana to, tos pačios ataskaitos atskleidžia, kad Lietuvoje pacientai sveikatos apsaugai išleidžia per daug savo pinigų. Ir čia kalbame ne tik apie vaistus, jų priemokas. Mūsų šalyje pacientai neretai moka už tyrimus, privačias konsultacijas, nekompensuojamą gydymą ir kitas sveikatos priežiūros paslaugas. Ir šios išlaidos yra kone du kartus didesnės nei kitose ES šalyse.

Belieka paklausti, ar kuri nors partija yra tarp savo programos prioritetų įtraukusi sveikatos apsaugos sistemos tobulinimą ir deramą finansavimą.

Dėmesys pacientui

Galų gale, būtina siekti, kad sveikatos sistema būtų orientuota ne į save, o į pacientą, nes kol kas taip nėra. Tai reiškia, kad nėra nuosekliai kaupiama ir sisteminama informacija apie pacientų gydymo rezultatus. Jų stebėseną ir analizę padėtų geriau atlikti individualius pacientų poreikius, sudarant galimybę suteikti jiems tinkamiausią gydymą.

Galime matyti, kad visi aukščiau išvardinti žingsniai – nuo rodiklių įvedimo iki pakankamo sveikatos apsaugos finansavimo – yra nukreipti į mūsų pacientus, jų gydymo gerinimą. Tai reiškia, kad pradėjus pokyčius šiose srityse, didžiausią įtaką pajus jie.

Vienintelė tokia pasaulyje

Prieš kelias dienas knygynų lentynose bei internetinėse parduotuvėse pasirodė knyga vaikams „uTOPINĖ MOKYKLA“, kurios autorės Ana Lu ir Edita Lei gyvena mūsų mieste. Anotacijoje apie knygą rašoma:

„Kartais pasaulyje viskas apviršta aukštyn kojomis, kai tie, kurie gyvenime mums yra svarbiausi, pradingsta. Apie tai, kur draugo netektis nuvedė Paršelį Migelį, sužinosite šioje knygoje. Suvoksite, kad gigantiškiausi dalykai prasideda nuo mažiausių žingsnelių, o viltis visada suteikia jėgų patiems netikėčiausiems sprendimams ir utopiškiausioms svajonėms.

Mokykla, į kurią kviečiame, nėra įprasta. Net priešingai – pasaulyje ji tokia vienintelė, nes programą jai sudarė ir ko mokyti žmonių vaikus,

nusprendė... paršelis. Paršelis Migelis. Jis yra ypatingas, išsimokslinęs bei išmintingas, nuoširdus, atviras ir tikras vizionierius. O svarbiausia – puikus ir talentingas mokytojas, kurio vedamos matematikos, filosofijos, istorijos, geografijos, pasaulio pažinimo pamokos knygoje susijungia į vieną intriguojantį pasakojimą“.

Iš interviu su knygos autorėmis Luana Masiene (Ana Lu) ir Edita Lei svetainei fejuslenis.com:

- Nuo ko prasidėjo knygos idėja?

- Edita. Draugė turėjo išgalvotą draugą paršelį. Ji tiek dažnai kalbėdavo jo mintimis arba jį tarsi cituodavo, kad tas paršelis pasidarė net man matomas.

Luana. Paršelį Migelį man maždaug prieš 15 metų dovanojo draugas. Jis kurdavo paveikslėlius, pasakojimus, filmukus su paršiu. Migeliukas (taip jį vadindavom) tapo mudviem realiu šeimos nariu.

- Ar rašyti kartu sudėtingiau?

- Edita. Man tai lengviau. Bet gal dėl to, kad mano draugei tinka beveik viskas, ką parašau. O jei netinka, tai man tinka, kaip ji pakeičia.

Luana. Man taip pat lengviau, nes

savo knygas „rašau krauju“, o bendros su Edita knygos labiau primena žaidimą. Na, tarsi žaistum tenisą – vienas paduoda, kitas atmuša. Kuo geresnis padavimas, tuo žaidimas smagesnis. Be to, kūryba dviese yra atsakingas ir įpareigojantis procesas, nes kai gauni kito tekstą, žinai, kad nebegali delsti ir stengiesi kuo greičiau atsakyti.

- Kodėl nusprendėte apsijungti?

- Luana. Dėl to „kalta“ Edita. Tai jos pragmatizmas išprovokavo „Spalvotą laimės formulę“ (ankstesnė šių autorių bendra knyga – red. pastaba). O dėl naujosios knygos... Ir vėl Editos „kaltė“. Veždama mane 2019 m. gruodžio mėnesį į Kauno

oro uostą pasakė: „Kadangi tavosios knygos yra sudėtingos, tau reikia augintis savo skaitytoją ir pratinti žmones prie savosios kūrybos lengvesniais tekstais. Na, tarsi mokytum žmogų vairuoti plyname lauke, o ne įmesdama jį į darganą Londono automagistralėje“.

Skrydžio metu ir nusprendžiau, kad jau laikas atidaryti manojo vaizduotės draugo Paršelio Migelio mokyklą.

Edita. Pridurčiau, kad ji su savo išgalvotu draugu jau seniau turėjo planą dėl mokyklos. Bet vis kalbėjo, kad kada nors, po 100 metų, o aš tik pagreitinau šį įvykį paklauskama, gal jau laikas?

Kryžiažodis

Sudarė Danutė Šulcaitė

Pinigai, skirti dienos išlaidoms	Mezgimo su skylutėmis būdas	Pati nuoga, o kitus apvelka. Kas?	Dainininkė... Jurgelevičiūtė	Jeigu... tai ateisi Indėniskas mok... (batas)	Siūloma prekė...	Vieta, kur suteka dvi upės	Pats įmigimas, miego vidurys
	8					7	
Pieniški saldainiai	Kavalerija, skirta kautis raitelių ir pėsčiųjų rikiuotėje						
„Kal žuvys ima neršti, žvejui... peršti“	Iš reto loja				Britų roko grupė „Leppard“	Mažorinės dėmės žymėjimas muzikoje	
					Kėdainiuose gaminami ledai		
		3					
... to blogo, kas neišeitų į gera	... traktoriukas, garsiai burzgia traktoriukas		Kaip... nieko (ygy nieko nebuvo)		2		
					Pieno produktai „Milk“		
5		Degutas	Puikiai matosi pilka...				1
Lygis, kuriame auga miško augalai							
... tiek (truputį)				... Life* gyvybės draudimas			
Balsu pasako	Valstybinė mokesčių inspekcija						
Animaciniai personažai - Varžtelis ir ...							
							6

1 2 3 4 5 6 7 8

Kryžiažodžio (Nr. 26) atsakymas: **KRUMPLYS**

Vertikalčiai: Brangenybės. Kurilai. Ut. Nebūtis. Eridė. Morali. Kni-si. Pliauska. Suiirti. Koma. Inga. Eta. Amas. Ievynas. LSSA. Ėšk. Horizontalčiai: Ekonomistas. Ruberoidas. Abitūra. Tilpti. Idilinis. Elipsė. Ges. Kakava. Nuo. Ismenė. Skatas. Vjšnia. Ask.

Knyga „COVID-19“ laimėjo

JOVITA KUBELDZIENĖ.

Prizą atsiimti redakcijoje,

Kauno g. 15 (II a., 6 kab.), prieš

tai susitarus tel. 8-605 99998

Jūs laukiami Marijampolės kultūros centre

Jono Daniliausko jubiliejinė tapybos paroda. Paroda veiks iki spalio 5 d. M. B. Stankūnienės menų galerijoje.

Ievos Olimpijos Voroneckytės autorinė paroda „Kūryba viešose erdvėse“. Paroda veiks iki spalio 31 d. Baraginės skyriuje.

Fotomenininko Juliaus Vaicekausko fotografijų paroda „Vieno kiemo fotografija“. Paroda veiks iki spalio 3 d. Marijampolės kultūros centre I aukšte.

Sūduvos regioninė liaudies meno paroda „Auksovainikas“. Paroda veiks iki spalio 9 d. Marijampolės kultūros centre, II aukšte.

Rugsėjo 18 d. 18 val. Etninės kultūros akcija „Visa Lietuva šoka“.

Rugsėjo 19 d. 12 val. Tradicinė šventė vaikams ir tėveliams „Zuikių rudenėlis“. Sasnavos skyriuje.

Rugsėjo 20 d. 15 val. Rudens šventė „Mano kaime lyja lietūs“.

Baraginės skyriuje.

Rugsėjo 21 d. 19 val. Projektas „Sūduvių ugnys - buitinamsvietė“. Rudens lygės vakaras. Poezijos parke.

Rugsėjo 23 d. Atminties valanda Lietuvos žydų genocido aukų atminimo dienai. Šešupės slėnyje, prie paminklo holokausto aukoms atminti.

Rugsėjo 24 d. 18 val. Grupės „Patruliai“ koncertas „Beprotiškutempu“. Marijampolės kultūros centre, didžiojoje salėje.

Rugsėjo 25 d. 18 val. Marijampolės kultūros centro kūrybinio sezono pradžios koncertas.

Marijampolės kultūros centre, didžiojoje salėje.

Rugsėjo 26 d. 17 val. Folkloro ansamblio „Nalšia“ koncertas „Dainos keliauninkės“. Marijampolės kultūros centre, didžiojoje salėje.

Europos paveldo dienos

Rugsėjo 17 d., ketvirtadienį, 13 val. pažintinis pasivaikščiavimas po Meno mokyklos (Vytauto g. 47) parką;

14.15 val. – paskaitos Meilės Lukšienės švietimo centre (P. Butlerienės g. 3).

Rugsėjo 18 d., penktadienį, 14 val. Bulotų namuose (P. Vaičiūčio g. 16) restauruoto pastato pristatymas;

16.30 val. - arbatėlė ir tarpukario vaišės.

Kryžiažodžio atsakymus SIŪSKITE trumposiomis SMS žinutėmis

1679

SMS žinutėje rašykite: RK1, palikti tarpą, įrašyti atsakymą ir vardą, pavardę.

SMS kaina 0,57 €

Atsakymus siųskite iki rugsėjo 23 d. 12 val. Laimėtojas bus paskelbtas kitame laikrašči numeryje

Kilus neiškumams skambinti 8-606 11813

PARDUODA

Parduoda 15 ha žemės ūkio paskirties sklypą Lūginės kaime, Marijampolės sav. Tel. 8-698 16975.

Parduodu naujus klausos aparatus (pakraunami) - 50 eur ir žvejybos tinklą - 40 eur. Tel. 8-678 66028.

PASLAUGOS

Ruošiu dokumentus skryboms - 160 Eur (jeigu nėra ginčo). Padėdau išspręsti šeimos (išlaidų priteisimas, vaiko gyvenamosios vietos nustatymas, turto tarp sutuoktinių padalinimas ir kt.), paveldėjimo, sutarčių, darbo ginčus taikos sutartimi. Pirma valanda - 30 Eur.
www.mediatoregerda.online
Tel. 8-656 28408.

SIENŲ ŠILTINIMAS
į oro tarpus
Tel. 8 696 42 020

PERKA

Brangiausiai Lietuvoje miškus (brandžius, jaunus, malkinius, iškirstus), žemės, sodybas. Tel. 8-676 41155.

Pirkčiau 2 arba mažesnės kvadratinės 3 kambaryų butą. Tel. 8-698 47 349.

**ŠILTINAMIEI
POLIKARBONATINIAI****ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS****DIDELIS PASIRINKIMAS**

3x4 (12 m²) - 236 Eur
3x6 (18 m²) - 339 Eur
3x8 (24 m²) - 439 Eur

Tel. 8 657 99478

GREITAS pristatymas visoje Lietuvoje

Superkame visų markių automobilius. Gali būti nevažiuojantys. Atsiskaitome iš karto. Tel. 8-675 80030.

Perku namą mieste arba sodybą vaizdingoje vietoje. Žinantys siūlykite, atsilyginsiu. Tel. 8-684 44444.

Brangiai perku sendaikčius, ragus, medalius, pinigus, fotoaparatus, stalo įrankius, statulėles, laikrodžius, karo atributiką, nuotraukas ir kt. Tel. 8-671 04381.

ĮMONĖ BRANGIAI PERKA
karves, bulius, telyčias
tvarko išmokas, atsiskaito, išsiveža
8 678 52 008
8 678 65 644

SIŪLO DARBĄ**K VIDARA** siūlo darbą:**PLATAUS PROFILIO STATYBININKAMS**

Darbo aprašymas: bendrastatybiniai darbai.

Reikalavimai: darbo patirtis, atsakingumas.

Dėl darbo kreiptis: Gedimino g. 3 a, Marijampolė, tel. nr. 8 685 67606.

Ieškome
APSKAITININKĖS
ir
VYR. BUHALTERĖS

Darbo pobūdis:

- Pirminės buhalterinės apskaitos operacijos;
- Dokumentų rūšiavimas, archyavimas;
- Personalo dokumentacija;
- Apskaitos procesų įmonėje koordinavimas ir kontrolė;
- Finansinių, mokesčių ataskaitų, deklaracijų ruošimas bei pateikimas valstybinėms institucijoms, bankams;
- Vadovo ir kolegų konsultavimas apskaitos klausimais.

Darbo grafikas:

08:00-17:00 val., 5 darbo dienos, I-V.

Mes jums siūlome:

- Darbą modernioje aplinkoje;
- Galimybę siekti naujų įgūdžių bei tobulėti profesinėje veikloje;
- Linksmus ir draugiškus kolegas.

KVIEČIAME PRISIJUNGTI PRIE UAB „KRADIS“ KOLEKTYVO!

CV siūsti info@kradis.eu
arba kreiptis telefonu
8 686 63 029

Ieškome gamybos įrengimų specialisto Kazlų Rūdoje.

Nemokamas transportas į/iš Marijampolės, Vilkaviškio.

Atlyginimas 560-700 Eur į rankas.

Turite patirties dirbant su gamybiniais įrengimais? Susisiekite tel. 8 667 42239.

Stambiai transporto įmonei Marijampolėje reikalinga (-as) buhalterė (-is). Tel. 8-610 35959.

Reikalinga moteris Marijampolėje kartu gyventi ir prižiūrėti senyvo amžiaus vyrą. Tel. +370 699 58482.

Siūlome trumpalaikį darbą (iki 10.21 d.) PAKUOTOJAMS Marijampolėje

Nemokamas transportas iš aplinkinių miestų. Patirties nereikia - apmokysime.
Atlyginimas 580-700 Eur į rankas.
Susisiekite tel. 8 667 42239.

DĖMESIO

Kauno klinikų kraujagyslių chirurgas
Antanas JAKUTIS
rugsėjo 28 d.

Gyd. Purtojų klinikoje,
Kauno g. 76,
KONSULTUOS IR ECHOSKOPUOS
pacientus, sergančius
kraujagyslių (kojų, rankų, pilvo)
ligomis. Tel. 8-672 44488.

**LAZERINĖS
DERMATOLOGIJOS
KABINETAS**

- Gydomos odos, plaukų, nagų, lytiniu keliu plintančios ligos, išsipletusios kraujagyslės, veido raudonis, šalinamos karpos.
- Raukšlių, randų gydymas, užpildų leidimas.
- Apgamų ir kt. odos darinių apžiūra, šalinimas.
- Kitos lazerinės procedūros.

Alytus, Vilties g. 32.
tel. 315 72480, 8-685 32787.
Primami vaikai ir suaugusieji.

Informuojame žemės sklypo esančio Marijampolė, P. Vaičiūčio g. 40, naudotojus, kad UAB „Metrum Lt“ matinė Ingą Sarpalienę, (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-652) 2020-09-28 d. 12:00 val. vykdys žemės sklypo (kadastr. Nr. 1801/0050:81) esančio Marijampolės m., P. Vaičiūčio g. 42, ribų ženklinimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašome kreiptis į UAB „Metrum Lt“ matinė Ingą Sarpalienę adresu Vytauto g. 34A, Marijampolė, el. paštu inga@metrum.lt arba telefonu 8-657-75706.

Informuojame žemės sklypo (kadastr. Nr. 1801/0005:22) esančio Marijampolė, R. Juknevičiaus g. 74., naudotoją DNSB „Našlaitė“, kad UAB „Metrum Lt“ matinė Ingą Sarpalienę, (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-652) 2020-09-28 d. 09:00 val. vykdys žemės sklypo (kadastr. Nr. 1801/0005:proj. Nr. 25) esančio Marijampolės m., R. Juknevičiaus g. 76, ribų ženklinimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašome kreiptis į UAB „Metrum Lt“

SR
STATYBOS RITMAS
Gamyklų g. 3, Marijampolė
Tel. (8 343) 71450, info@sr.lt

STATYBOS DARBAI
TRANSPORTO IR TECHNIKOS NUOMA
Transporto ir statybinių mechanizmų nuoma:
Tel.: 8 685 50036, (8-343) 70482 **www.sr.lt**

Čempionų klubas „Tauras“

Treniruotės su treniruokliais:

- * jaunimui;
- * vyresnio amžiaus žmonėms;
- * vaikams;
- * aerobinės treniruotės moterims;
- * esant įvairiems sveikatos sutrikimams;
- * įvairių sporto šakų sportininkams;
- * svorio metimo programos;
- * konsultacijos mitybos klausimais.

Laukiame Jūsų:

■ Lietuvninkų g. 18. Informacija tel.:
Rinaldas - 8-698 70364, Greta - 8-651 54773,
Andrius - 8-676 19286, bendras - 8-659 67793.

EPO
BETONAS
GAMYKLŲ G. 3, MARIJAMPOLĖ,
TEL. (8 343) 70744, 8 699 12591

UAB Ekobetonas

GAMINA**ĮVARIŲ RŪŠIŲ BETONŲ
IR BETONO MIŠINIŲ**

BETONAS PRISTATOMAS BETONO SIURBLIAIS, BETONVEŽEMIS IR SAVIVARČIAIS

METALO GAMINIAI (ARMATŪRA)

Tel. 8 655 04687

**Skelbimai į laikraštį
TELEFONU!****1679**TRUMPOSIOMIS
SMS

ŽINUTĖMIS

SMS kaina 4,34 €

SMS žinutėje rašykite:

MAML, palikti tarpą ir įrašyti savo skelbimą, toliau siūsti numeriu 1679. Žinutėje negali būti daugiau kaip 160 simbolių (skaičiuojami ir tarpeliai). Priešingu atveju, bus dvi žinutės ir kaina padvigubės.

Kilus neaiškumams skambinti 8-606 11813

NEMOKAMA „Miesto laikraštis“ (ISSN 1822-5667) leidžia UAB „Regionas“ (Įmonės kodas 122210251, 92 proc. akcijų priklauso UAB koncernui „Alga“). Redakcijos adresas Kauno g. 15 (6 kab., II a.), LT-68307 Marijampolė, tel. 8-605 99998, el.p. miesto@miesto.lt. Vyriausiasis redaktorius Vytautas Žemaitis, el.p. zemaitis@miesto.lt, reklamos vadovė Inesa Kazlauskienė, tel. 8-605 99998, el.p. reklama@miesto.lt, vyriausioji dizainerė Kristina Budrienė. Šio numerio tiražas 7 400 egz. Spausdina spaustuve Ignatkose (Balsogė, Lenkija). Užsakomųjų straipsnių pavadinimai - pasvirusiu šriftu.

matinė Ingą Sarpalienę adresu Vytauto g. 34A, Marijampolė, el. paštu inga@metrum.lt arba telefonu 8-657-75706.

Informuojame žemės sklypo (kadastr. Nr. 1801/0055:52) esančio Marijampolė, R. Artojų g. 19, naudotoją DNSB „Arka“, kad UAB „Metrum Lt“ matinė Ingą Sarpalienę, (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-

M-652) 2020-09-28 d. 09:40 val. vykdys žemės sklypo (kadastr. Nr. 1801/0055:proj. Nr. 25) esančio Marijampolės m., Artojų g. 21, ribų ženklinimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašome kreiptis į UAB „Metrum Lt“ matinė Ingą Sarpalienę adresu Vytauto g. 34A, Marijampolė, el. paštu inga@metrum.lt arba telefonu 8-657-75706.

Senjorai jaunėja akyse

UAB „Idea Prima“. Mažiau nei pusė Lietuvos gyventojų yra fiziškai aktyvūs ir reguliariai sportuoja – naujausiais suaugusiųjų gyvensenos tyrimo duomenimis, tik 40,5 proc. žmonių užsiima fizine veikla bent po 30 minučių 5 dienas per savaitę, kaip rekomenduoja Pasaulio sveikatos organizacija. Lietuvos moterų sporto asociacijos prezidentė, daugkartinė sportinės gimnastikos čempionė Joana Bartaškienė sako, kad laiko sportui atrasti turėtų kiekvienas, juo labiau kad galimybių tai daryti yra begalės.

„Judėti būtina, nes judėjimas – tai gyvenimas. Šiais laikais sportuoti galima ne tik lankantis grupiniuose užsiėmimuose ar dalyvaujant akcijose, bet ir namuose – įvairių mankštų ir pratimų pilnas internetas. Karantino metu daug kas sportavo naudodamasis virtualių treniruočių galimybėmis, to daryti niekas nedraudžia ir toliau. Svarbiausia – turėti valios, nepersistengti, kad netyčia sau nepakenktumėme, ir būti raštingiems skaitmeniniame pasaulyje, kad interneto platybėse gebėtume susirasti tai, ko mums reikia“, – šypsosi J. Bartaškienė.

Vieniems – mankšta salėje, kitiems – mobiliosios programėlės

Projekto „Prisijungusi Lietuva“, rengiančio nemokamus skaitmeninio raštingumo mokymus šalies gyventojams, ambasadorė J. Bartaškienė yra profesionali sportininkė, visą gyvenimą labai aktyviai

ne tik sportuojanti, bet ir treniruojanti. „Mano užsiėmimus lankančių moterų amžiaus vidurkis 60-80 metų. Jos nepraleidžia nė vienos treniruotės. Negana to, jos dar ir daug vaikšto, rungtis, kuri nueis daugiau, ir visos naudoja išmaniuosiuose telefonuose esančias žingsnių skaičiavimo programėles“, – teigia J. Bartaškienė.

Tokios programėlės padeda „nepamesti“ nueitų kilometrų skaičiaus, siekti užsibrėžto tikslo, motyvuoja judėti. Anot J. Bartaškienės, vaikščioti turėtų visi, o vyresnio amžiaus žmonėms nueiti derėtų ne mažiau 3-5 km kiekvieną dieną, mat vaikščiojimas yra geriausias vaistas nuo ligų ir senatvės.

Pašnekovė sako nuolat stebinti virtualių treniruočių socialiniuose tinkluose bei internete pasiūlą ir mano, kad ten kiekvienas gali rasti tinkamų variantų. Galima naudotis ir atsisiunčiamomis treniruočių programėlėmis, kurios leidžia patiems susidėlioti savo fizinio aktyvumo planą ir primena jo laikytis.

„Kiekvienas turime mankštintis, daryti tempimo, sąnarių išjudinimo, raumenų tonuso palaikymo pratimus. Juokauju, kad mes, senjorės, aštuoniolikmetėms jau netapsime, bet palaikyti formą, kurią dar turime – būtina. Juk nejudant silpnėja raumenys, ypač nugaros, atsiranda skausmai. Kartais žmonės ieško ligų, o paaiškėja, kad fizinio aktyvumo trūkumas yra priežastis“, – kalba J. Bartaškienė.

Svarbiausia – sporto „nepadauginti“

Ji sako, kad karantino metu nuotolinės treniruotės daugeliui pripratusių judėti tapo išsigelbėjimu. „Atidžiai sekiau, kas kokiomis mankštomis, treniruotėmis, pratimais pasidalina socialiniuose tinkluose. Dažniausiai internete galima rasti gerų variantų sportavimui namuose, ypač vyresnio amžiaus žmonėms, kuriems bet koks judėjimas naudingas, arba tiems, kurie neturi galimybių, laiko, o gal noro lankyti gyvus grupinius užsiėmimus“, – šypsosi kaunietė.

Nusprendusiems treniruotis individualiai ponia Joana pataria pradėti nuo paprastesnių pratimų, lengvesnio krūvio ir nepersitempti.

„Vyresnėms treniruočių dalyvėms visada sakau: kad ir kaip gerai jaustumėtės, atsiminkite ir savo paso duomenis. Man jau 70-imt ir neseniai pirmą kartą gyvenime pamiršau šią taisyklę. Pamaniau, kad per karantiną „pavarysiu“: kasdien po 5 km su svareliais rankose nužygiuodavau, paskui dar įvairius pratimus kieme dariau, kaimynai net stebėjosi. Ir kuo visa tai baigėsi? Iš pradžių gerai jaučiausi, o vėliau pasitempiau šlaunies raumenis ir mėnesį negalėjau sportuoti. „Padauginau“ sporto, nes pamiršau, kad esu nebe jauniklė“, – juokiasi moteris ir atkreipia dėmesį, kad sportuojant grupėje treneris parenka tinkamą krūvį, o sportuojančių namuose treneris nestebi, tad svarbu patiemis pasverti galimas rizikas.

Kas bendro tarp sporto ir interneto?

J. Bartaškienės pastebėjimu, sportuoti norinčių žmonių kasmet atsiranda vis

daugiau. Ši tendencija ypatingai ryški tarp senjorų, kuriems suteikiama begalės galimybių sportuoti nemokamai, išbandyti įvairias mankštas, jogą, šiaurietišką ėjimą. Šioje situacijoje laimi turintieji skaitmeninių įgūdžių.

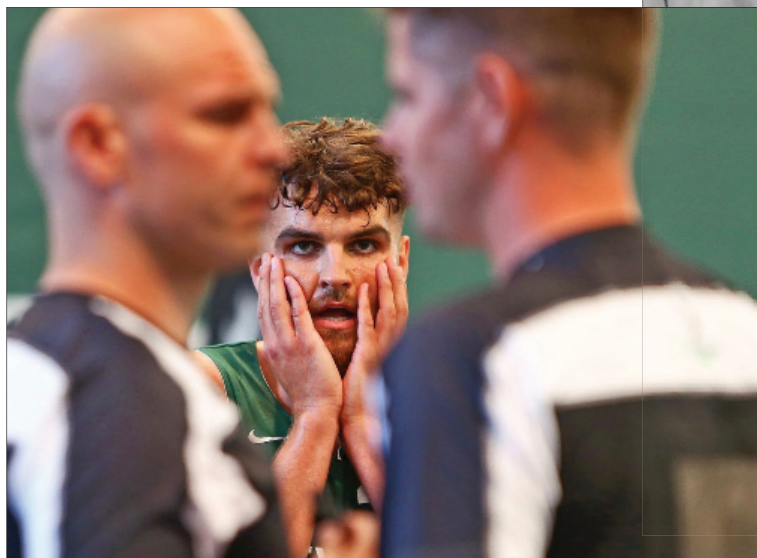
„Internetas tapo didele skelbimų lenta, tad labai svarbu mokėti ja naudotis. Kitaip žmonės ir nežinos, kiek daug visko pasaulyje vyksta, kokios galimybės jiems suteikiamos, sakys, kad, pavyzdžiui, sportuoti brangu. O juk yra aibė iniciatyvų, kurios kviečia senjorus mankštintis nemokamai, tereikia informaciją apie jas susirasti internete ir susidėlioti tvarkaraštį“, – tvirtina trenerė.

Dėl to ji ragina žmones išmokyti naudotis kompiuteriais, išmaniaisiais telefonais, internetu, juo labiau kad tai padaryti galima nemokamai, pavyzdžiui, skaitmeninio raštingumo mokymuose šalies bibliotekose, kuriuos organizuoja projektas „Prisijungusi Lietuva“.

„Pastebiu, kad senjorai bijo technologijų, bet po truputį drąsėja, nes suvokia, kad skaitmeninės žinios būtinos. Juk gydytojo priėmimui užsiregistruoti, ir mokesčius sumokėti, ir ką nors internetinėje parduotuvėje nusipirkti galima išmokyti. Jei jaunimas tai geba, tai ir mes, senjorai, nenusileiskime, parodykime, kad dar turime parako“, – ragina J. Bartaškienė.

Entuziazmu trykštanti moteris sako, kad internete domėtis galima ir įvairiomis parodomis ar renginiais, o jau lankantis juose ir reikiamą žingsnių kiekį pavyks nueiti, dar ir bendraminčių, draugų ar net antrą pusę vienišiams susirasti. „Dalyvavimas veiklose daro stebuklus – neleidžia senjorams senti, todėl mes galime kalnus nuversti“, – šypsosi ponia Joana.

Geriausios sporto nuotraukos

Tomas GAUBYS. Lietuvos sporto žurnalistų federacijos (LSŽF) rengiamo „Mėnesio sporto nuotraukos“ konkurso laureatu tapo fotografas Alfredas Pliadis.

„Ši nuotrauka yra daugialypė, atskleidžianti daug prasmių, sąsajų ir prisiminimų. Ji nėra vienkartinės momentinės emocijos fotografija, o ilgalaikė įvairių gyvenimo sluoksnių vizualinio metraščio kūrėja“, – argumentavo sprendimą skirti pirmą vietą Lietuvos meno kūrėjų asociacijos vadovas fotožurnalistas Jonas Staselis. Fotografas nuotrauką padarė Vilniaus viešajame transporte telefono kamera.

Antroje vietoje – automobilių sporto fotografas Vytautas Pilkauskas. „Samsonas Rally Rokiškis“ varžybų metu Mariaus Žiukelio automobilis išlėkė iš trasos, kliudė šalia trasos esančią tvorą, kurios vienas iš gana masyvių stulpų per priekinę stiklą įlėkė tiesiai į automobilio saloną. Laimei, nei lenktynininkas, nei šturmanas nebuvo sužeisti. Apie tai, kad ekipažui viskas gerai, informuoja iškelta OK lentelė, tačiau vaizdas stikle informuoja, kad viskas galėjo baigtis labai liūdnei. Vėliau ekipažas tęsė varžybas.

Trečią vietą užėmė Gintaras Šiuparys, užfiksavęs išraiškingą krepšininko reakciją, ir Augustas Četkauskas, konkursui pateikęs nuotrauką iš ekstremalaus bėgimo su kliūtimis „Alfa Run 2020“.